

گزارش طرح‌های پژوهشی پایان یافته فرهنگستان علوم پزشکی از ابتدای تأسیس لغایت نیمسال اول ۱۳۹۵

گروه: پژوهش
سال پایان: ۱۳۹۶

مجری: الهام بهزادی
سال شروع: ۱۳۹۵

چکیده

مقدمه

از ابتدای پیدایش فرهنگستان علوم پزشکی تا نیمه اول سال ۱۳۹۵ تعداد ۲۳۰ طرح پژوهشی در فرهنگستان علوم پزشکی تصویب و اجرا شده‌اند. این طرح‌ها بر اساس طبقه‌بندی انجام‌شده از سال ۱۳۸۹ به چهار دسته تقسیم می‌شوند: دسته اول طرح‌های راهبردی فرهنگستان علوم پزشکی هستند که بر اساس نیاز سازمان و به پیشنهاد فرهنگستان علوم پزشکی به افراد ذی‌صلاح پیشنهاد شده و اجرا می‌شوند. دسته دوم از طرح‌ها مصوب گروه‌های علمی هستند که به معاونت علمی ارائه و مورد بررسی بعدی قرار می‌گیرند. دسته سوم و چهارم طرح‌هایی هستند که در قالب طرح‌های راهبردی یا طرح‌های مصوب گروه‌های علمی نیستند، این طرح‌ها به صورت موردی و برحسب نیاز روز فرهنگستان انجام می‌گیرد و برحسب میزان بودجه دریافتی، زیر یکصد میلیون ریال تحت عنوان طرح‌های متعارف کوتاه‌مدت و بیش از یکصد میلیون ریال تحت عنوان طرح‌های بلندمدت، نامیده می‌شوند.

این مطالعه به سفارش هیئت محترم رئیسه و با هدف ارائه گزارشی از طرح‌های انجام‌گرفته در فرهنگستان، تدوین خلاصه طرح‌ها، تعیین برون‌داد و ارزیابی قابلیت تبدیل طرح‌های اتمام یافته به مستند حمایت‌طلبی، بررسی ذکر نام فرهنگستان علوم پزشکی در مقالات چاپ شده و بررسی اعتبارات مصرفی طرح‌های پژوهشی و نوع مطالعه از ابتدای تأسیس فرهنگستان علوم پزشکی تا نیمه اول سال ۱۳۹۵ انجام شد.

روش‌شناسی

برای انجام این مطالعه ابتدا اسامی تمامی طرح‌های پژوهشی پایان یافته فرهنگستان علوم پزشکی تا نیمسال اول ۱۳۹۵ استخراج شد. سپس طرح‌های پایان‌یافته به تفکیک دسته‌های ذکرشده در بالا لیست شدند. در قدم بعد برای هر طرح عنوان، نام مجری، گروه علمی، سال انجام و هزینه طرح مشخص گردید. سپس برای تمام طرح‌ها، چکیده طرح با فرمت مشخص شامل مقدمه، روش‌شناسی، یافته‌ها و بحث و نتیجه‌گیری تدوین شد. کلیه پرونده‌های طرح‌های پژوهشی بررسی و از طریق تماس با مجری اصلی طرح در مورد کاربست طرح، قابلیت تبدیل طرح به مستند حمایت‌طلبی و اقداماتی که انجام شده یا انجام خواهد شد، پرسش شد. همچنین در صورت دسترسی به مقالات ذکر نام فرهنگستان علوم پزشکی توسط مجری در مقالات منتج از طرح‌های پژوهشی مورد بررسی قرار گرفت. همچنین اعتبار مصرفی طرح‌های پژوهشی و نوع پژوهش پس از مطالعه دقیق به دست آمد.

یافته‌ها

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهند که ۲۳۰ قرارداد طرح پژوهشی از ابتدای پیدایش فرهنگستان علوم پزشکی تا نیم‌سال اول ۱۳۹۵ در واحد معاونت علمی و معاونت پژوهشی سابق منعقد شده است که ۴ مورد (۱/۷ درصد) آن به علت عدم ارائه گزارش نهایی لغو شده است و در ۳ مورد (۱/۳ درصد) مجری به عللی از انجام طرح انصراف داده است. همچنین یک طرح پژوهشی (۰/۴ درصد) مربوط به سال ۱۳۷۶ فاقد گزارش نهایی است.

از بین ۲۲۲ طرح اجرا شده و پایان یافته ۱۴۶ مورد (۶۶ درصد) دارای دستاورد پژوهشی در قالب کتاب، مقاله یا خلاصه مقاله در همایش‌های داخلی و خارجی، ایجاد پایگاه اطلاعاتی، برگزاری همایش یا ارسال نامه به مراجع بالاتر شده است و بعضاً هم در برخی از دانشگاه‌ها یا مراکز علمی دیگر دستاورد این طرح اجرایی شده است. بیشترین طرح‌های پژوهشی و بیشترین اعتبارات تخصیص داده شده مربوط به گروه حکمت، طب اسلامی و طب سنتی است و کمترین تعداد طرح‌های پژوهشی و کمترین اعتبارات تخصیص داده شده مربوط به گروه قرآن و عترت در سلامت است. همچنین بالاترین دستاورد مربوط به دو طرح پژوهشی متعارف فرهنگستان علوم پزشکی است.

بحث و نتیجه‌گیری

بر اساس نتایج مطالعه انجام شده پیشنهاد می‌شود برای دسترسی آسان به اطلاعات سازمان یافته هر طرح پژوهشی نرم‌افزار پژوهشی در مدیریت علم‌سنجی و ارزشیابی فرهنگستان علوم پزشکی راه‌اندازی شود. برای جمع‌آوری و پیگیری‌های منظم طرح‌های پژوهشی سیستم ارسال و پیگیری آنلاین طرح‌های پژوهشی برای مجریان و همکاران ایشان ایجاد شود. تمام مجریان طرح‌های پژوهشی ملزم به ارائه گزارش‌های پایانی خود بر اساس یک چارچوب مصوب گروه پژوهش باشند. قرارداد طرح‌های پژوهشی طوری تنظیم شود که مجریان طرح‌ها ملزم به ارائه دستاوردی از طرح در قالب مقاله، کتاب و ... باشند. چکیده طرح‌های پژوهشی از طریق سایت فرهنگستان علوم پزشکی در دسترس سایر پژوهشگران قرار گیرد. همچنین عنوان و چکیده کلیه طرح‌های پژوهشی فرهنگستان علوم پزشکی در Doc Iran مجدداً نمایه شود.

کلیدواژه: فرهنگستان علوم پزشکی، طرح پژوهشی، راهبردی، گروه‌های علمی، ایران.